

sau vin cu învoirea turcilor, deoarece altfel, « la orice cerere, trebuie să fie predați înapoi »¹. Excepții se fac de ambele părți doar atunci când este vorba de persoane singure, fără familie, de bătrâni, văduve etc.².

Cererile de reîntoarcere pe care băjenarii le-au înaintat în 1834 au fost numeroase și din cauza noilor scutiri de dări pe care Poarta le-a acordat în acest an. De astă dată sultanul mersese și mai departe. Astfel, celor 15 familii revenite în regiunea Nova-Zagora li se dăduse chiar contravaloarea bunurilor lăsate la plecarea lor (case, vii etc.), în sumă de 200 de pungi de bani³. Această veste s-a răspândit repede la nord de Dunăre, determinând noi încercări de reîntoarcere.

Spre sfârșitul lunii octombrie, pe cererile de plecare ale băjenarilor apare însă rezoluția: « Fiindcă întoarcerea bulgarilor au încetat din poruncă, să stea la delă »⁴. Într-adevăr, la 5 noiembrie Vistieria prezenta domnitorului Alexandru Ghica o situație clară: numărul băjenarilor era cunoscut fie din condicile carantinelor (pentru cei ce trecuseră prin ele), fie mai ales din obșteasca catagrafie. (Este vorba de cea din 1831, a lui Kiselef.) Deoarece întoarcerile, mutările ș.a. fuseseră numeroase, se făcuse o nouă catagrafie pentru ca cei « în ființă » în diferite sate și orașe să înceapă a plăti de la 1 ianuarie 1834 capitația pe jumătate, potrivit « Așezământului » din 1830. Intervenind însă pașa Rusciukului, trecuseră înapoi în Bulgaria încă peste 300 de familii⁵ și numărul cererilor creștea, iar încasările statului scădeau. De aceea, oprind deocamdată întoarcerile, Vistieria cerea domnitorului să dea o poruncă specială în acest sens, ceea ce s-a și făcut la 17 noiembrie 1834⁶. Intervențiile insistente ale Porții l-au silit însă pe Alexandru Ghica să facă unele excepții⁷.

În sfârșit, cu toată porunca dată, cereri de plecare au continuat să fie înaintate și în anii 1835, 1836 și 1837, ba chiar și după această dată. Noile motive invocate erau scutirile de dări acordate de Poartă, precum și înapoierea pământurilor și caselor tuturor celor ce se întorceau în satele și orașele de unde plecaseră. Acest fapt arată că voiau să se înapoieze mulți dintre aceia care avuseseră în Bulgaria o oarecare stare. Sultanul a recurs însă și la o altă măsură — de astă dată represivă — și anume scoaterea în vânzare a tuturor bunurilor imobile aparținând celor ce nu voiau să se întoarcă. În același timp, intervențiile la Alexandru Ghica nu încetau. Pentru familiile din Sliven marele vizir scria în mod special domnitorului la 16 noiembrie 1836⁸. Alexandru Ghica a răspuns imediat că va cerceta « modul în care au trecut în Țara Românească, după care le va căuta, le va aduna și va începe să le trimită în locurile de baștină »⁹. Deși înțelesese foarte bine că vizirul se referea la cei trecuți peste Dunăre din 1828 încoace, răspunsul său lăsa să se întrevadă că nu putea fi vorba de unii ca atare, ci doar

¹ *Ibidem*, f. 25, 27 și 31—32.

² *Ibidem*, f. 879 ș.a.

³ *Документи*, p. 196.

⁴ Arh. st. Buc., Dos. 5740/1834 f. 521, pe cereri date începînd cu ultima decadă a lunii octombrie.

⁵ *Ibidem*, f. 588.

⁶ La această dată se anunța Vistieria că din poruncă domnească s-a oprit întoarcerea băjenarilor care au intrat în condicile Vistieriei (f. 645). Numai în octombrie și noiembrie 1834 (cu învoiri obținute înainte de 24 octombrie) și numai prin carantina Călărași au trecut 123 de familii, în afară de cei plecați prin Giurgiu sau prin alte părți.

⁷ *Ibidem*, f. 509, 514 și 516. Vezi și intervenția Porții către Alexandru Ghica, în *Документи...*, p. 211. Vezi și Arh. st. Craiova, *Prefectura*, dos. 5 875/1834, 4 725/1835, 2 966/1836, 2 049/1837.

⁸ Scrisoarea vizirului în *Документи...*, p. 213 (doc. nr. 394).

⁹ *Ibidem*, doc. nr. 395.